

Deelsessie 4: Hoe begin ik als Global Goals gemeente?

11:00-12:30

Moderator: Jessie Post, VNG
International

Aanpak van de sessie

11:00-11:05	Opening door de moderator
11:05-11:15	Korte inventarisatie onder de deelnemers – belangrijkste vraag voor vandaag
11:15-11:30	Presentatie door Gerard den Boer, Gemeente Amsterdam
11:30-11:45	Presentatie door Anke de Vries, Gemeente Smallingerland
11:45-12:15	Discussie: voor-en nadelen, mogelijkheden, beperkingen
12:15-12:30	Wrap-up: twee actiepunten

Belangrijkste vraag voor vandaag?

AMSTERDAM IN NUMBERS

Last Updated: October 2017

834,713 Residents

180 Nationalities

2,388,318 Inhabitants in the Amsterdam Metropolitan Area

58% of people cycle daily

881,000 Bicycles (Estimated)

1,281 Bridges

80 Bridges in the Canal Ring

165 Canals

40 Parks

213 Trams

9 Ferry routes

2,500 Houseboats

8 Wooden Drawbridges

8 Windmills

32 Markets

6,159 Shops

654 Gable Stones

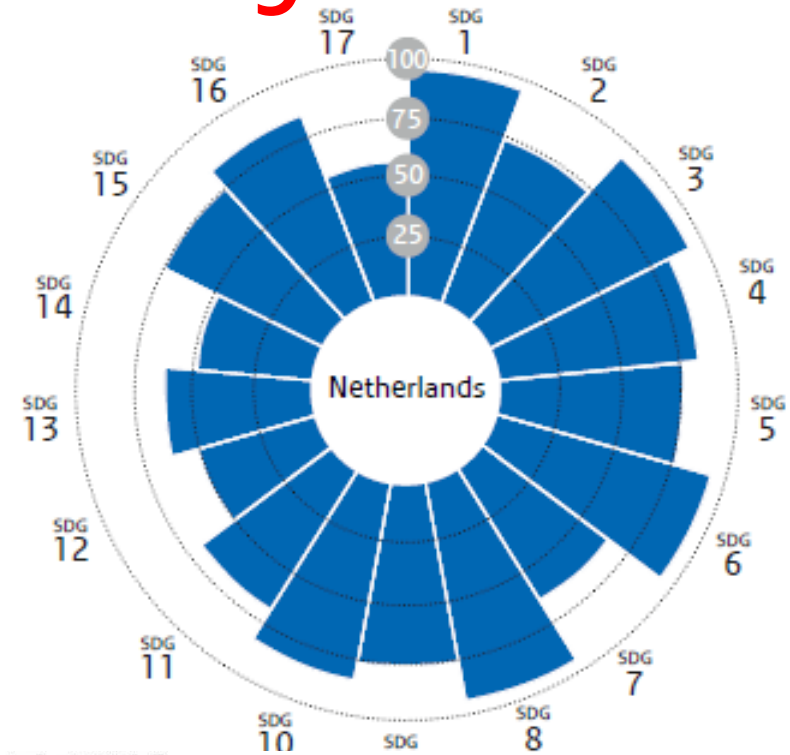
8,863 16th, 17th and 18th Century Buildings

Score Nederland: 19 van de 169

Goals

- 1: Poverty
- 2: Food
- 3: Health
- 4: Education
- 5: Gender Equality
- 6: Water
- 7: Energy
- 8: Economy
- 9: Infrastructure
- 10: Inequality
- 11: Cities
- 12: Sustainable Production
- 13: Climate
- 14: Oceans
- 15: Biodiversity
- 16: Institutions
- 17: Implementation

Op welke plaats staat Nederland in Europa met de SDG's?

Rank	City	Score		Rank	City	Score
1	Oslo	74.8		24	Frankfurt	61.2
2	Stockholm	74.2		25	Brussels	60.4
3	Helsinki	71.3		26	Bratislava	60.2
4	Copenhagen	68.7		27	Prague	60.1
5	Zurich	67.5		28	Madrid	59.7
6	Lyon	64.9		29	Tallinn	59.5
7	Paris	64.7		30	Barcelona	59.1
8	Munich	64.2		31	Warsaw	57.8
9	The Hague	63.7		32	Zagreb	57.1
10	Eindhoven	63.5		33	Vilnius	56.8
11	Amsterdam	63.5		34	Milan	56.8
12	Rotterdam	63.4		35	Turin	56.4
13	Luxembourg	63.0		36	Riga	56.3
14	Hamburg	63.0		37	Budapest	55.4
15	Bordeaux	62.6		38	Sofia	55.2

Amsterdam/MRA: waarom actie?

- Mogelijkheden tot versterking van de uitvoeringsagenda coalitieakkoord
- Grotere druk op (internationale) actie van A'dam vanuit buitenwereld
- Maar ook: 'drive' achter coalitieakkoord – solidariteitsgedachte
- A'dam als aantrekkelijke werkgever voor jongeren
- Mogelijkheid tot profilering – maar dan wel serieus, geen 'greenwashing'
- SDG bieden beleidsinstrument voor stedelijke doelen voor langere termijn (2030) – mobiliseren van maatschappelijk veld en bedrijven
- Een 'gemeenschappelijke taal' vergemakkelijkt communicatie met burgers/bedrijven

Amsterdam vanaf 2018: aanpak

1. Ontwikkeling handelingsperspectief voor Amsterdam vanwege vele vragen (2017/2018)
1. Werkgroep SDG's; mapping eigen beleid op SDG's, koppeling monitoringmethodiek SDG's met NL/Brede Welvaart Index A'dam (2018/2019)
2. Brainstormsessies met PwC-experts (2019)
3. Rapportage, 4 scenario's en handelingsperspectieven (2019)
4. Keuze : Scenario 2 via staf wethouder (2019)
5. Routekaart SDG's: programma voor 4 jaar, incl. budget (start 2020)
6. Collegeopdracht & coördinerend WH/BM (zomer 2020)

Amsterdam 2019: inventarisatie gemeentelijke activiteit

Voorbeeld: SDG 13, klimaatactie

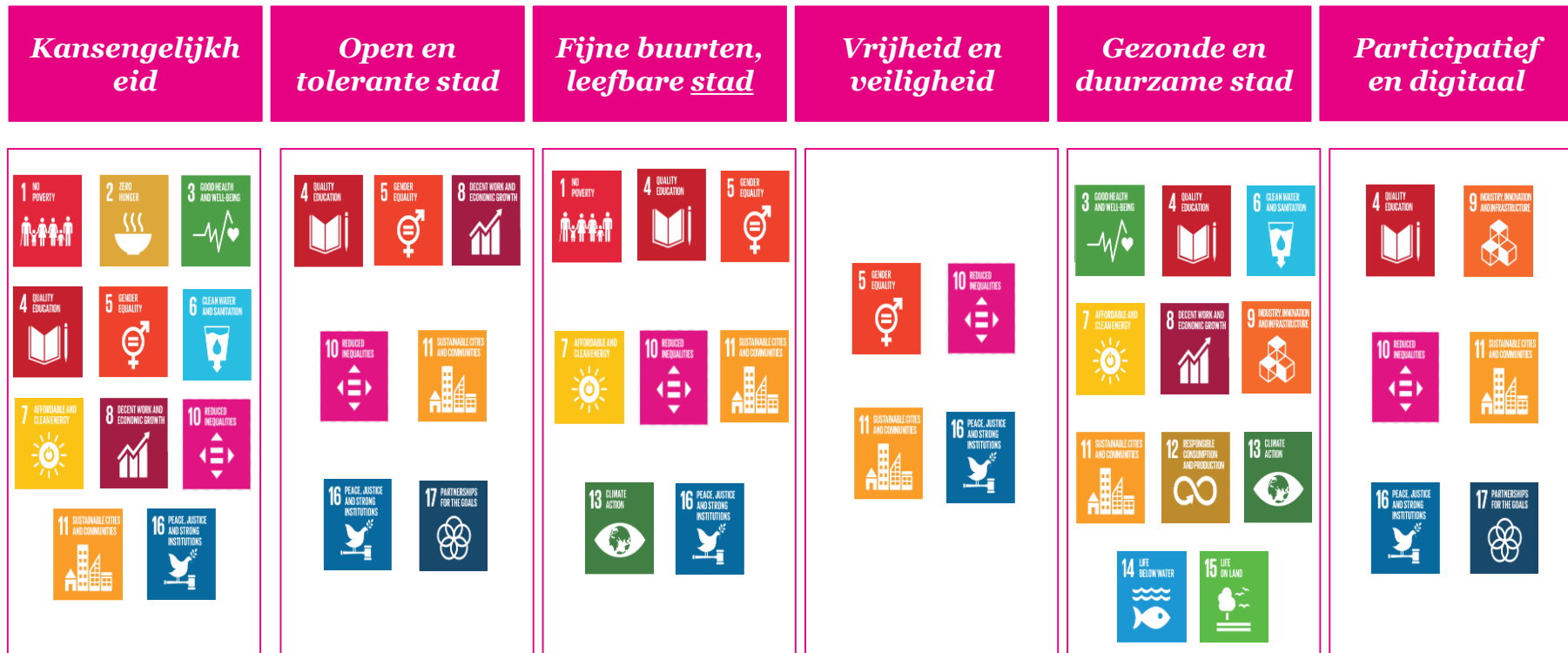
SDG-doelstelling	Lopende programma's	Coalitieakkoord	Ambities en uitvoeringsagenda 2019	MRA Brede Welvaartsindex	Aansluiting bij landelijke indicatoren	Documentatie + status
Doelstelling 13. Actie om de klimaatverandering en haar impact te bestrijden	<p>Agenda Duurzaamheid Amsterdam Aardgasvrij</p> <p>Duurzaamheidsagenda 2015</p> <ul style="list-style-type: none">• Duurzame energie• Schone lucht (SDG 11)• Circulaire economie (SDG 12)• Klimaatbestendige stad (SDG 13)• Gemeente Duurzaam (SDG 7, 11 en 13) <p>• Acuteel: overstap naar Greenchoice als energieleverancier van de gemeente</p>	<ul style="list-style-type: none">• Terugdringen uitstoot CO2 met 55% in 2030 en 95% in 2050• Amsterdam aardgasvrij in 2040• Gemeente neemt regie: routekaart met concrete doelen per periode en per jaar, en voldoende ambtelijke capaciteit• In 2018-2022: 3 wijken aardgasvrij• In één wijk: energievoorziening in lokaal beheer• Nieuwbouw wordt aardgasvrij gebouwd• Nieuw fonds voor Energietransitie / Amsterdam Aardgasvrij met 150 miljoen uit Vereenigingsfonds• Duurzaamheidsfonds voor transitie naar energieneutrale stad• Warmtenetten worden open netten• Lokaal publiek-privaat klimaatkoord• Bij inkoop- en investeringsbeslissingen weegt bespaarde CO2 mee.• 'Ambitieuzer doelstelling' om gemeentelijk vastgoed klimaatneutraal te maken• Opstarten 'meldpunt vieze regels'• Bevordering toename zonnepanelen tot 250 MW in 2022• 'Maximale benutting' potentieel windmolens• Sluiting kolencentrale Hemweg	<ul style="list-style-type: none">• We stellen een Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal 2050 (werktitel) op. De Routekaart gaat in op de acties die nodig zijn op het gebied van o.a. energiebesparing in woningen en bedrijven, het opwekken van duurzame energie, het aardgasvrij maken van de stad en het (laten) realiseren van de benodigde energie-infrastructuren. We bereiden daarbij een 'lokaal klimaatkoord' voor met partijen in de stad ter ondersteuning van de uitvoering van de routekaart Amsterdam Klimaatneutraal.• We stellen een nieuw 'Maatregelenpakket Emissievrije Mobiliteit 2019-2022' op. Daarin komen onder andere voorstellen voor aanscherping van huidige en nieuwe milieuzones, OV-transitie uitstootvrij, stimuleringsmaatregelen en meer oplaadpunten.	<p>Categorie</p> <ul style="list-style-type: none">• Natuurlijk kapitaal <p>https://www.ois.amsterdam.nl/visualisatie/Brede_welvaart_MRA.html</p> <p>Indicatoren</p> <ul style="list-style-type: none">= Aandeel duurzame energie= Aandeel hernieuwbare energie per inwoner= Totale broeikasgasemissies per inwoner= Blootstelling fijnstof	<ul style="list-style-type: none">• Klimaatmonitor CBS <p>https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/</p>	<ul style="list-style-type: none">• Agenda Duurzaamheid 2015, vastgesteld door Gemeenteraad op 11 maart 2015

Leidraad:

- SDG-doelstelling
- Lopende programma's
- Coalitieakkoord
- Uitvoeringsagenda 2019
- Connectie MRA Brede Welvaartsindex
- Connectie landelijke indicatoren
- Documentatie + status beleid

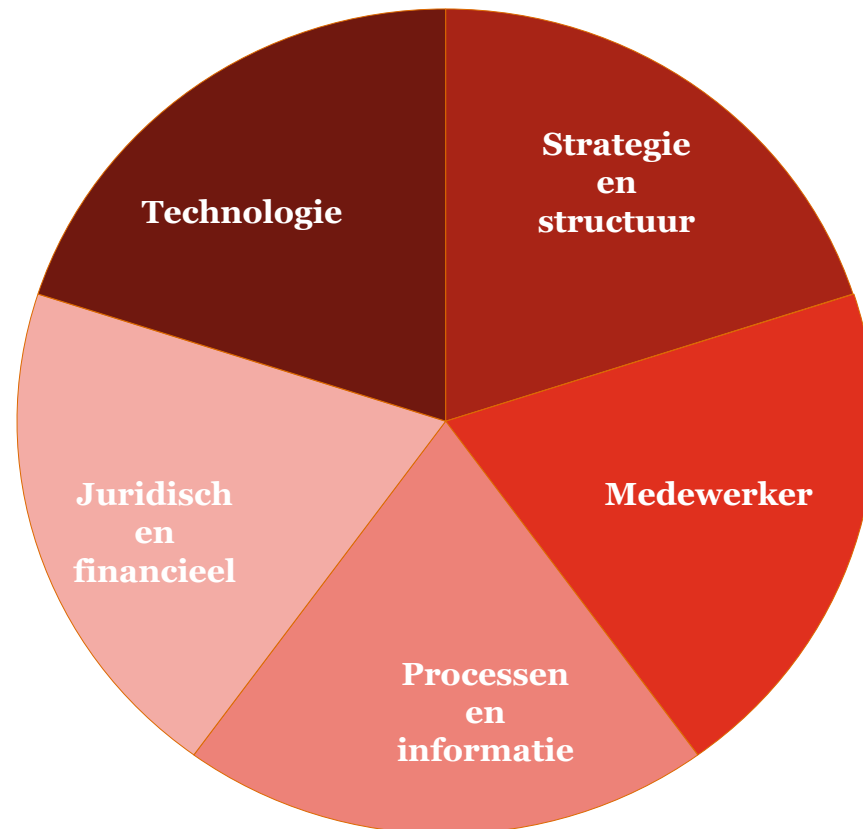

De pijlers van de uitvoeringsagenda 2019 van Amsterdam en hun relatie met de SDG's

De mogelijkheden voor Amsterdam om SDG's als instrument bij te laten dragen aan het behalen van beleidsdoelstellingen

Acties en uitgangspunten

Scenario 0 1 2 3 Moonshot

Interne organisatie

- Amsterdams beleid (oa. coalitie-akkoord) – strategische beslissingen
- Medewerkers
- Waar zijn de SDG's intern belegd?
- Rapportage & monitoring
- Boegbeeld
- Begrotings –en verantwoordingscyclus

Externe communicatie en mobilisatie

- Communicatie naar burgers, bedrijven en instellingen via SDG's
- Voortgang op doelen wordt extern gecommuniceerd
- Jaarlijkse externe rapportage/VLR
- Internationaal actief in netwerken
- Actieve deelname in ontwikkeling tbv. Lokale overheden

Scenario	0	1	2	3	Moonshot
Niets doen		Passief - reactief	Actief, maar niet sturend	Actief, sturing en profilering	Strategie, organisatie, bedrijfsvoering
		✓	✓	✓	✓
					koploper

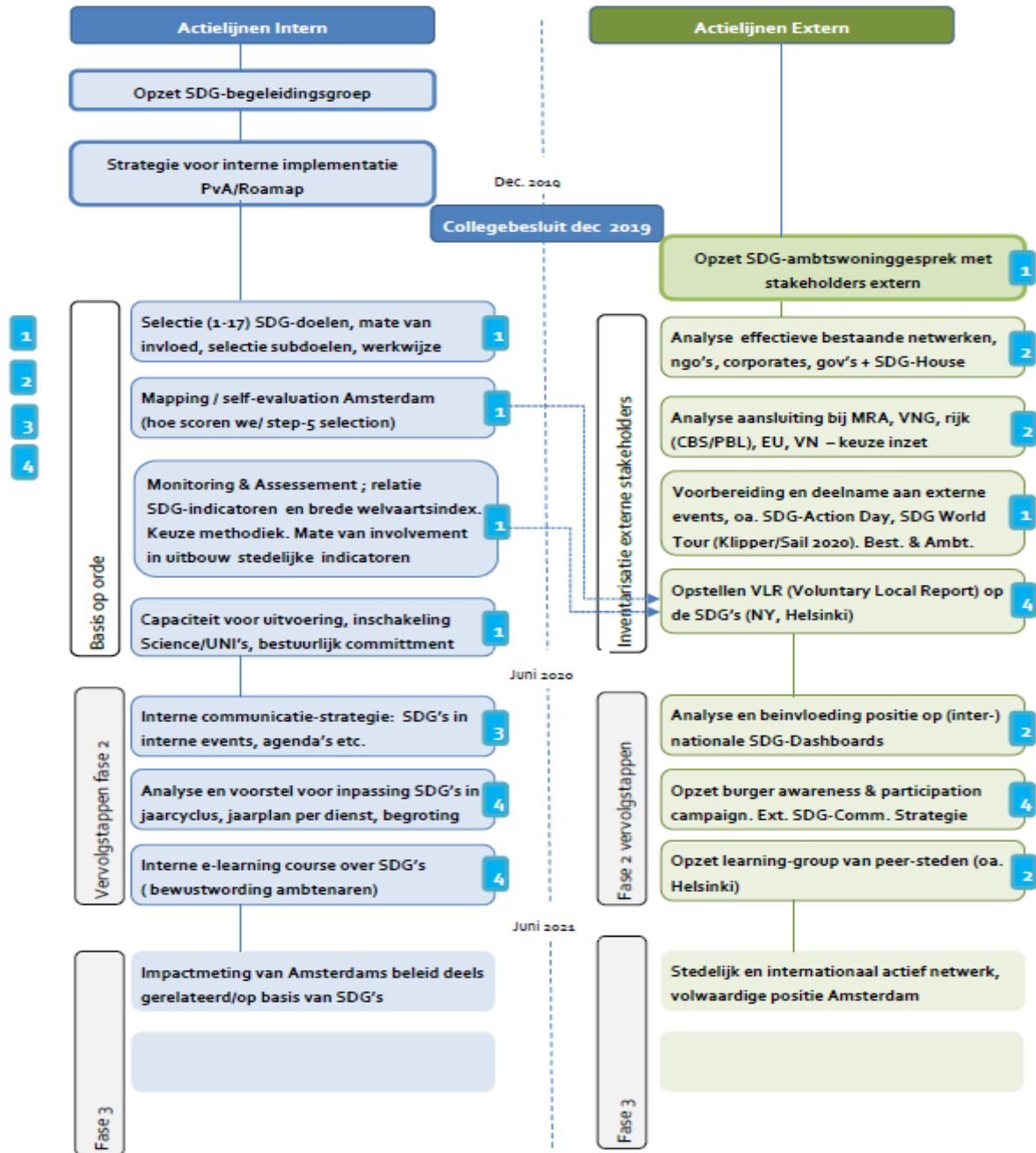
Criteria en keuze

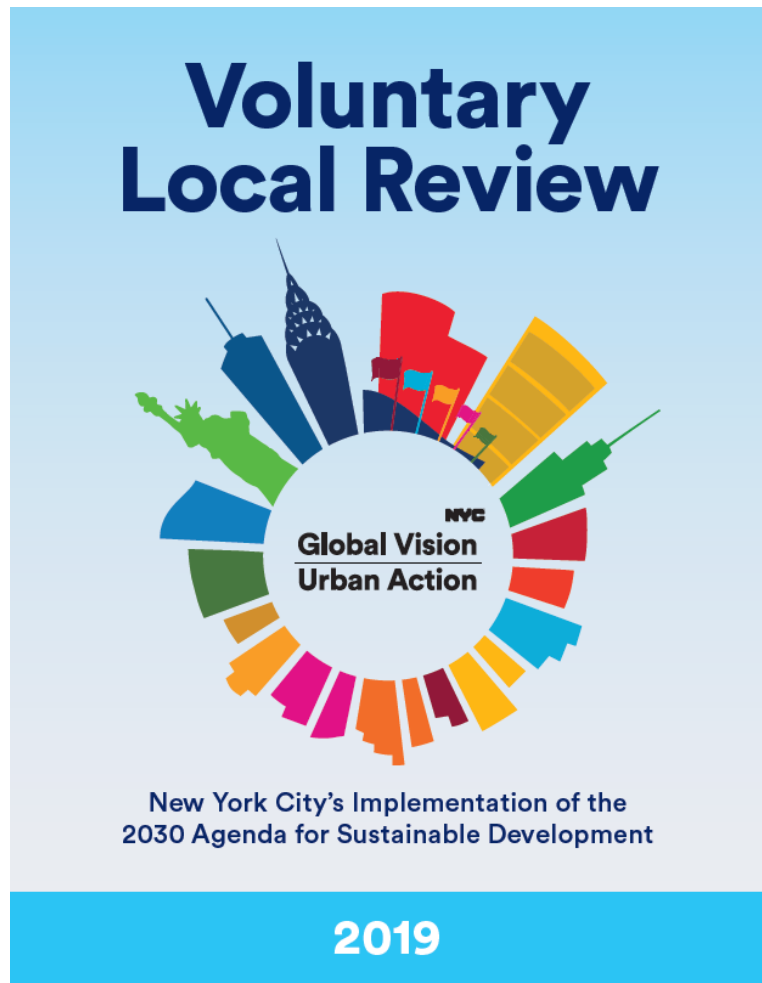
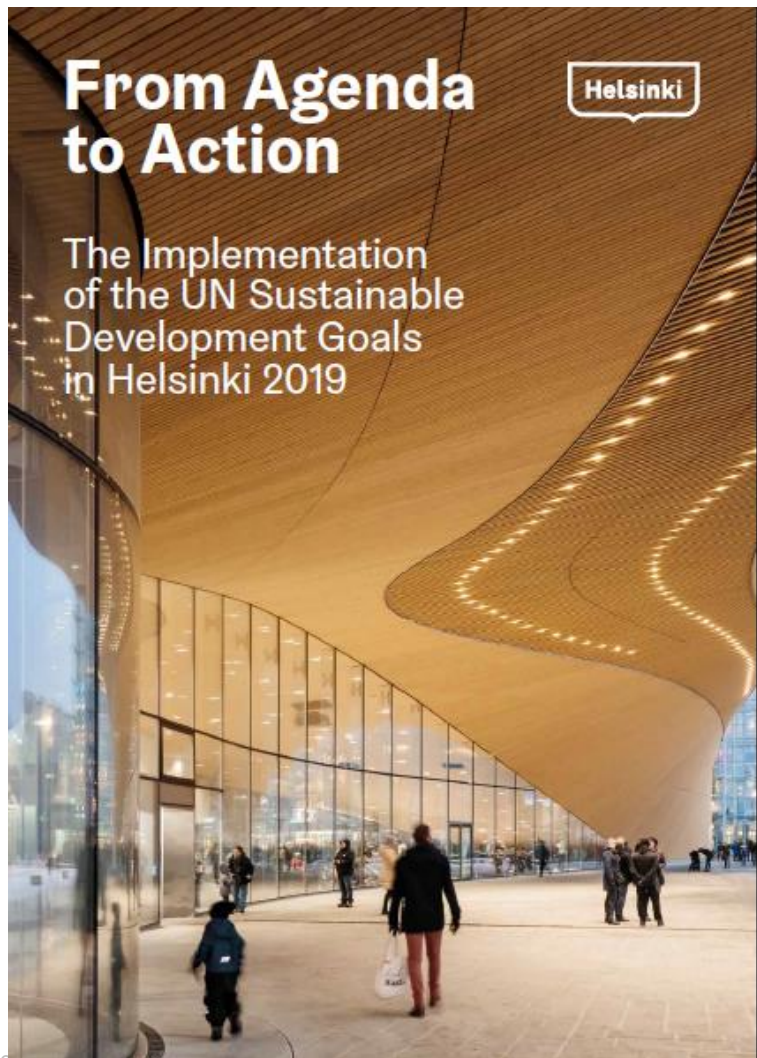
- Bestuur kiest!

- Overwegingen
 - Helpt dit de stedelijke doelstellingen vooruit?
 - Inspanningen en kosten?
 - Monitoring & rapportage: haalbaar, passend, afrekenbaar, vergelijkbaar?
 - Internationale positie en profiel Amsterdam
 - 2022 versus 2030 focus
 - Amsterdam is al SDG-gemeente
 - Hoe kan het Framework de 'eigen' doelen van de wethouder verder helpen?

1° aanzet Roadmap

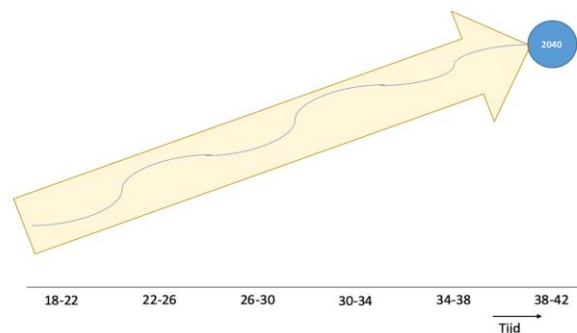
Stappenplan SDGs gemeente Smallingerland

VNG Global Goals Gemeenten Meet-up
Utrecht, 12 maart 2020

Van Millenniumgemeente naar Gemeente4GlobalGoals

- ▶ Geïntegreerd en duurzaam kader, samenhang en eenheid van taal
- ▶ **Tool** voor dialoog, samenwerking, visie, beleid, prioritering en sturing

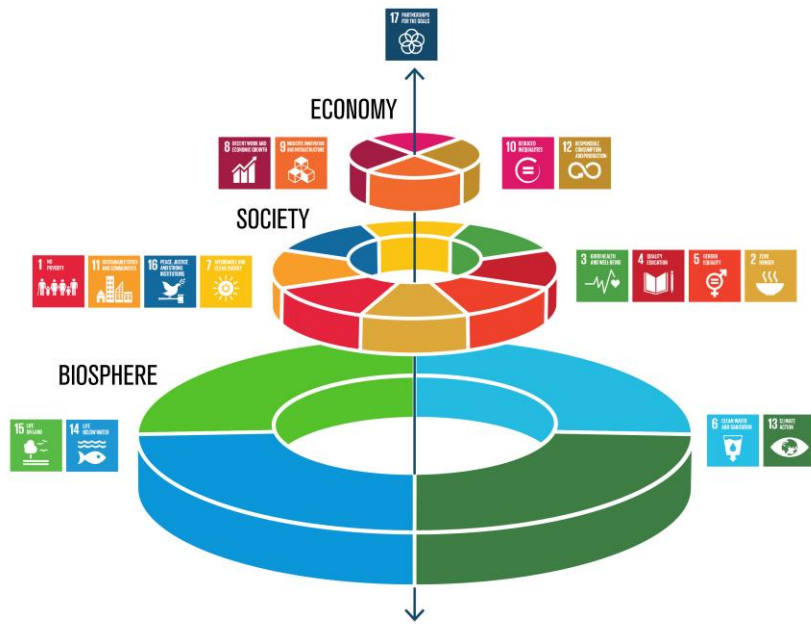

Smallerland4GlobalGoals

Samen op weg naar
EEN DUURZAME WERELD

Het basismodel en de samenhang

Graphics by Stefan Lubbers/De Persgroep

Sociaal domein thema	Hoofd SDG	Draagt bij aan
Opvoeden en opgroeien		
Gezonde leefstijl		
Wonen, leefomgeving en veiligheid		
Financiën, armoede en schulden		
Sociale relaties		
Mentaal welbevinden en weerbaarheid	 	
Werk- en dagbesteding		
Laaggeletterdheid en taalontwikkeling		

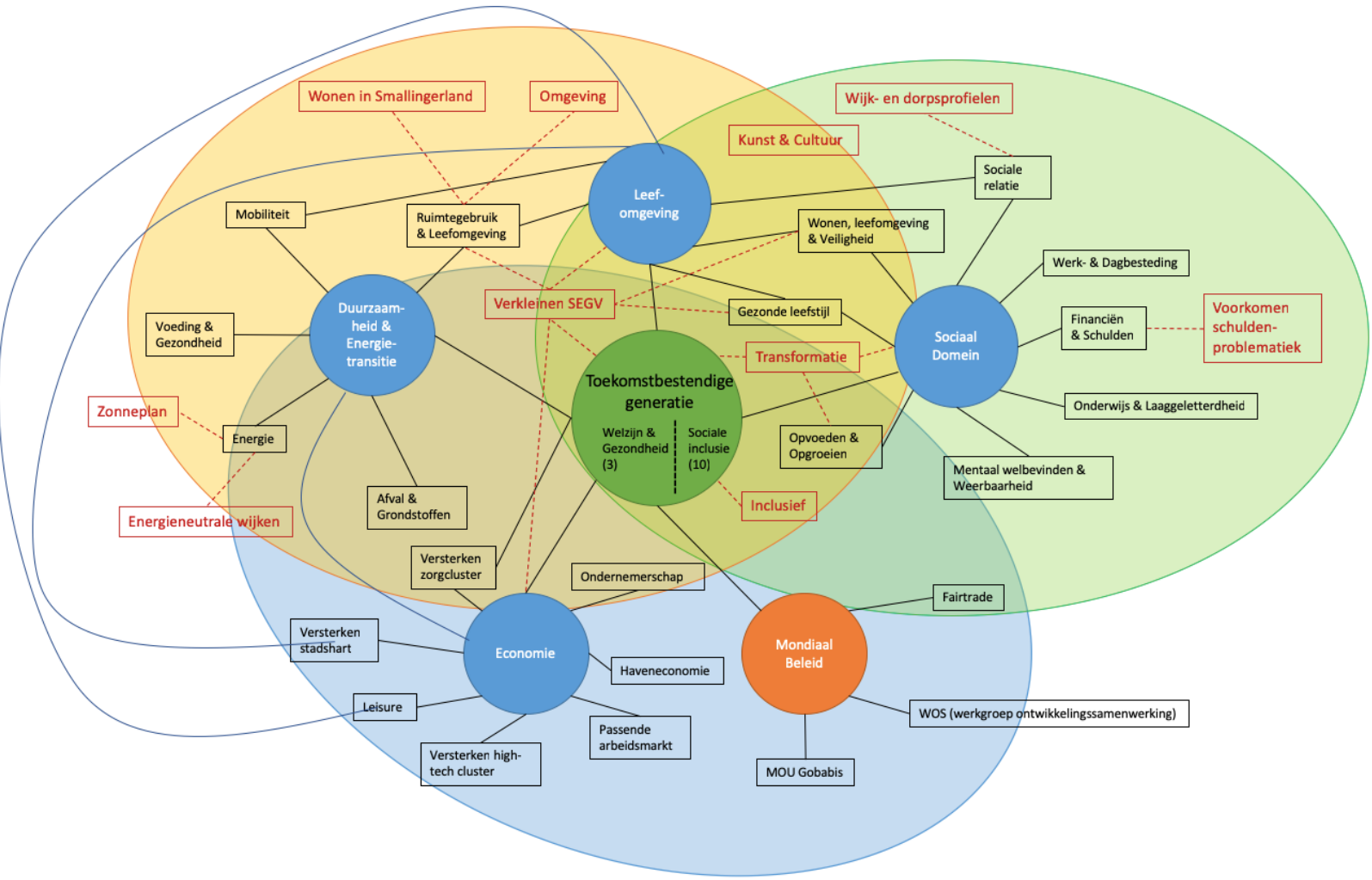
Inventariseren doelen

- ▶ Collegeprogramma
- ▶ Sociaal Domein
- ▶ Economische zaken
- ▶ Omgevingsvisie
- ▶ Duurzaamheid

Duurzaamheidsthema	Hoofd SDG	Overige SDGs
Energie	7 Duurzame Energie 13 Klimaat	3 Goede Gezondheid en Welzijn 8 Econometrische groei en duurzame economie 9 Duurzame Industrie, Innovatie en Infrastructuur 11 Duurzame Steden en Gemeenschappen 12 Verantwoord Consumentie en Productie
Mobiliteit	7 Duurzame Energie 13 Klimaat	3 Goede Gezondheid en Welzijn 9 Duurzame Industrie, Innovatie en Infrastructuur 11 Duurzame Steden en Gemeenschappen 15 Leven op het Land
Afval & Grondstoffen	12 Verantwoord Consumentie en Productie	8 Econometrische groei en duurzame economie 9 Duurzame Industrie, Innovatie en Infrastructuur 11 Duurzame Steden en Gemeenschappen
Ruimtegebruik & Leefomgeving	13 Klimaat	3 Goede Gezondheid en Welzijn 7 Duurzame Energie 9 Duurzame Industrie, Innovatie en Infrastructuur 11 Duurzame Steden en Gemeenschappen 12 Verantwoord Consumentie en Productie 15 Leven op het Land
Voeding & Gezondheid	3 Goede Gezondheid en Welzijn	2 Goede Werken 12 Verantwoord Consumentie en Productie 13 Klimaat 15 Leven op het Land

Thema	EZ Meest relevante SDG	Overige SDGs
Versterken stadshart	11 Duurzame Steden en Gemeenschappen	17 Partnerschappen om Doelen te Bereiken
Versterken zorgcluster	3 Goede Gezondheid en Welzijn	9 Duurzame Industrie, Innovatie en Infrastructuur 17 Partnerschappen om Doelen te Bereiken
Versterken high tech cluster	9 Duurzame Industrie, Innovatie en Infrastructuur	8 Econometrische groei en duurzame economie 17 Partnerschappen om Doelen te Bereiken
Passende arbeidsmarkt	8 Econometrische groei en duurzame economie	4 Kwaliteit van het Onderwijs 17 Partnerschappen om Doelen te Bereiken
Ondernemerschap	17 Partnerschappen om Doelen te Bereiken	9 Duurzame Industrie, Innovatie en Infrastructuur
Haveneconomie	9 Duurzame Industrie, Innovatie en Infrastructuur	6 Schoon Water en Sanitatie 11 Duurzame Steden en Gemeenschappen 17 Partnerschappen om Doelen te Bereiken
Leisure	11 Duurzame Steden en Gemeenschappen	9 Duurzame Industrie, Innovatie en Infrastructuur 15 Leven op het Land 17 Partnerschappen om Doelen te Bereiken

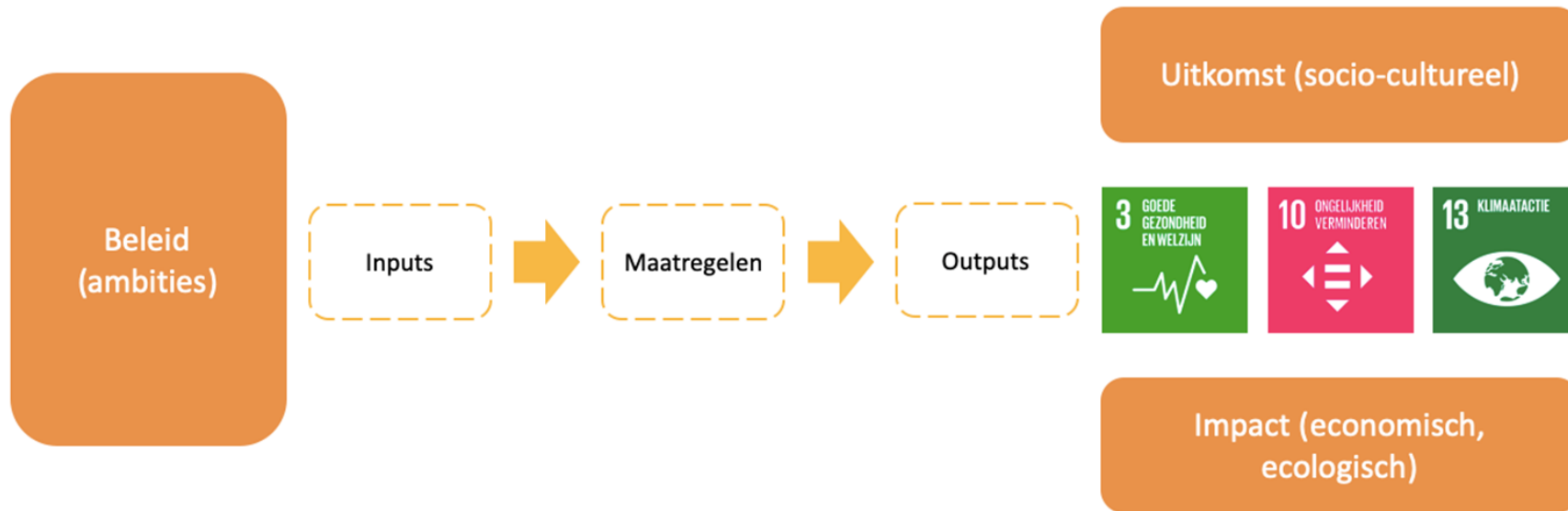
Doelen en onderlinge relaties

Het DNA van Smallingerland

Wat draagt jouw beleid bij aan de kernthema's

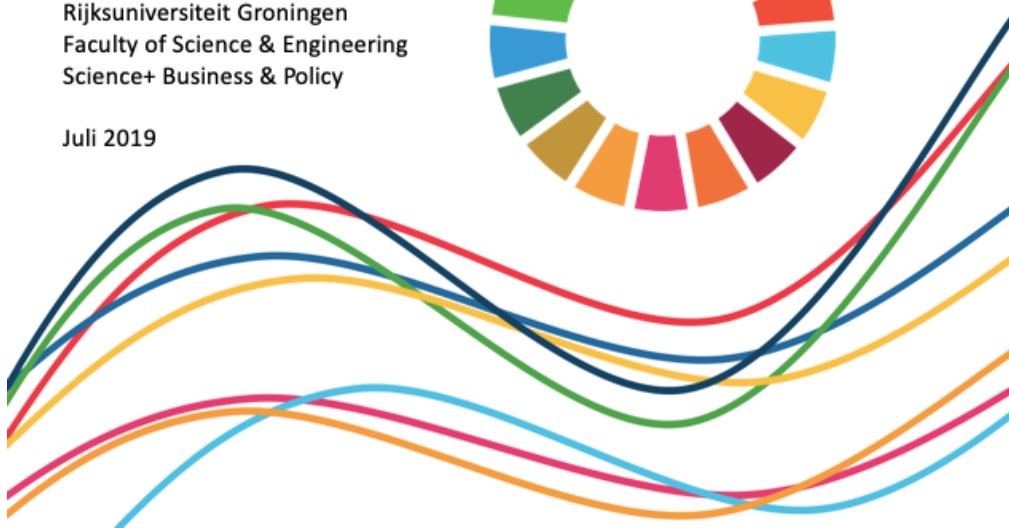
ADVIESRAPPORT
**VERTALING & IMPLEMENTATIE
VAN DE SUSTAINABLE
DEVELOPMENT GOALS**

STERRE KOOPS
s2365618

Supervisie
Anke de Vries
Jorien Zevenberg
Gertjan van Dijk

Gemeente Smallerland
Rijksuniversiteit Groningen
Faculty of Science & Engineering
Science+ Business & Policy

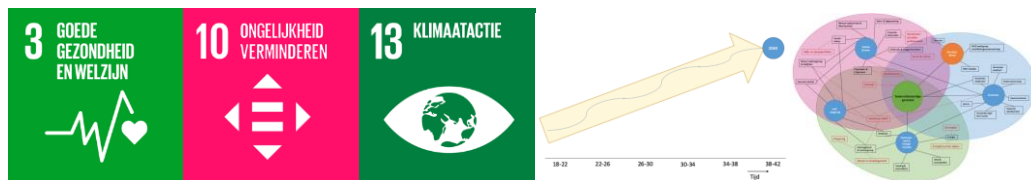
Juli 2019

Implementatieplan

Implementatieplan SDGs gemeente Smallingerland

Basis: Vastgesteld concernplan met de SDGs als het leidende organisatieprincipe, de kern SDGs en de strategische (lange termijn) koers

	wat	doelgroep(en)	resultaat	hoe	Wie (en wanneer)
1	<ul style="list-style-type: none"> - Benoemen van een trekker (link met <i>In Beweging</i>) - Implementatie SDGs - Vormen van een expertgroep SDGs 	Gemeente Smallingerland (intern)	Er is een trekker die verantwoordelijke is voor de implementatie van de SDGs De trekker wordt ondersteund door een expertgroep SDGs	<ul style="list-style-type: none"> - Trekker benoemen - Expertgroep samenstellen - Aansluiten bij <i>In beweging</i> en <i>Omgevingsvisie</i> 	Trekker: Expertgroep: <ul style="list-style-type: none"> - Koen/Siebren - Anke de Vries - Jantje van der Laan - Ilona Zwanenburg Aanvullen met: <ul style="list-style-type: none"> - EZ - Interne dienstverlening - Communicatie - Secretariële ondersteuning
2a	Bekend worden met SDGs en hun waarde voor de eigen organisatie	<ul style="list-style-type: none"> - (DT) - Teammanagers - (college van b&w) - Gemeenteraad 	Iedereen weet wat de SDGs zijn, waarvoor ze staan en waarom ze als het leidende principe van het concernplan vormen	Informatiebijeenkomsten en werksessies om vertrouwd te raken met de SDGs	Trekker + expertgroep

Monitoring

METEN & RAPPORTEREN VOORTGANG EN RESULTATEN SDGs

Anke de Vries, 23 december 2019

In het concernplan van de gemeente Smallingerland staan drie SDGs centraal, namelijk doel 3, 10 en 13.

DOEL 03

DOEL 10

DOEL 13

Omdat doel 13 niet helemaal de lading dekt voor wat de gemeente wil bereiken, zijn de doelen 7 en 12 toegevoegd.

DOEL 07

DOEL 12

Vragen?

anke.de.vries@smallingerland.nl

Discussie

Vragen? Eigen ervaringen?

Voor-en nadelen, mogelijkheden & beperkingen

Wrap-up

- Een actiepoint voor alle gemeenten
- Een actiepoint voor het VNG-team
Gemeenten4GlobalGoals